

သုံးခွအနောက်ကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၈ - ၂၀၂၂)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

သုံးခွအနောက်ကျေးရွာ၊ သုံးခွမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၀ခုနှစ်၊ ဧပြီ လ

မာတိကာ	၁
စကားချီး	၅
သုံးခွအနောက်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ သုံးခွမြို့နယ်	၇
အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် အစီအစဉ်	၈
(၁) နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	၈
(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်	
(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု	
(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၁၀
(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား	
(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	
(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ	၁၀
(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ	
(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	
(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	
(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ	
(င) ပညာရေးနှင့်ကျွမ်းကျင်မှုများ	
(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ	
(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေအနေ	၁၃
(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	
(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ	
(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ	
(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	
(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု	
(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	
(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု	
(ဇ) အခြေခံအဆောက်အအုံများအားလက်လှမ်းမီမှု - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	
(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး	
(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ	၁၇
(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ	

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

- (၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ ၁၉
- (၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ ၂၀
- (၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ ၂၂
 - (က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်
 - (ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း
 - (ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
 - (ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
- (၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
- (၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ ၂၉
 - (က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ
 - (ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
 - (ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
 - (ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
- (၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၀
 - (က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
 - (ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
 - (ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ

၃၀

(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

- ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
- ဇယား ၂ လုပ်သား အင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
- ဇယား ၃ လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား
- ဇယား ၄ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု
- ဇယား ၅ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ
- ဇယား ၆ ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ
- ဇယား ၇ ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ
- ဇယား ၈ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
- ဇယား ၉ ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား ၁၀ လိနိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ဇယား ၁၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

ဇယား ၁၄ ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား ၁၅ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား ၁၆ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၁၈ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၂၁ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား ၂၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊
ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား ၂၄ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား ၂၅ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား ၂၆ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား ၂၇ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဇယား ၂၈ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား ၂၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်
နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား ၃၀ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

ဇယား ၃၁ ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား ၃၂ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၃ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

ဇယား ၃၄ အဖြစ်များသော ရောဂါများ

ဇယား ၃၅ လွန်ခဲ့သော ၁၂ လ အတွင်း ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု

ဇယား ၃၆ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား ၃၇ သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှု

ဇယား ၃၈ အိမ်သာ အမျိုးအစား

ဇယား ၃၉ ကျား-မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ဇယား ၄၀ ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

- ဇယား ၄၁ ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ
 ဇယား ၄၂ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
 ဇယား ၄၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
 ဇယား ၄၄ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
 ဇယား ၄၅ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ
 ဇယား ၄၆ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
 ဇယား ၄၇ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
 ဇယား ၄၈ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇
 ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
 ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ
 နောက်ဆက်တွဲ (၃)ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၀
 ကိုးကားစာရင်း ၇၅

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်း ပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု အဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏အသေးစိတ် အချက်အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

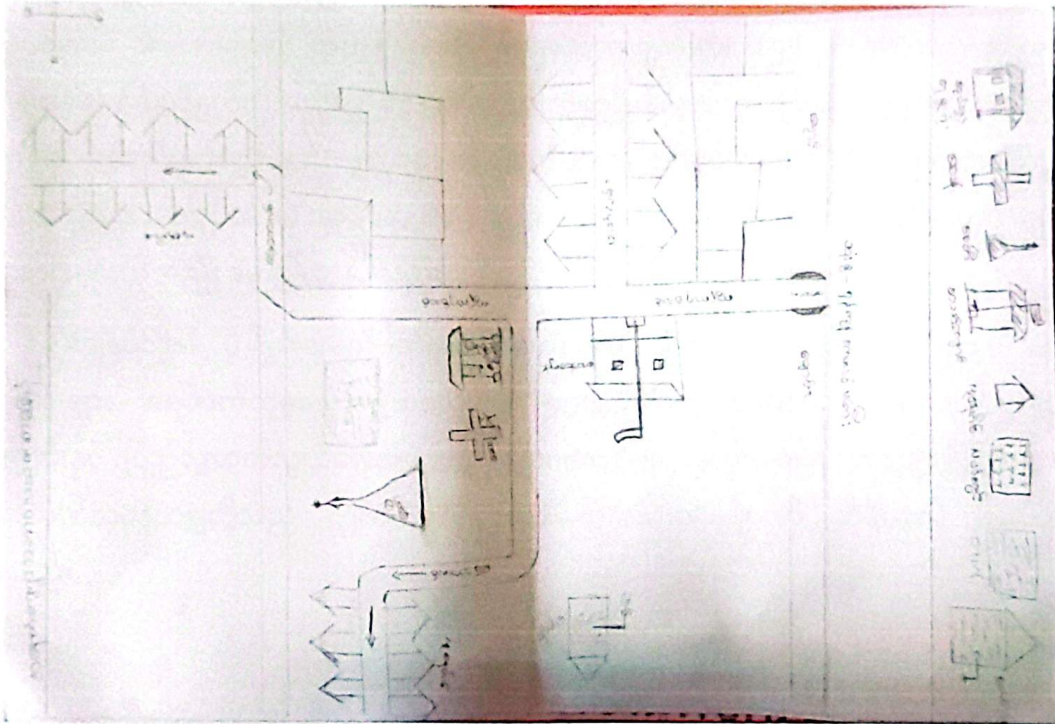
ဧပြီလ ၂၀၂၀

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့

သုံးခွအနောက်ကျေးရွာ

သုံးခွမြို့နယ်

သုံးခွအနောက်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ သုံးခွမြို့နယ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

၁ နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းသည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ် ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော

ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူမှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကိုမြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များအတွက် သတင်းအချက်အလက်များပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်

တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အရေး ရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက် များကိုရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းများကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ရနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကိုတိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေ ကြေး အခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်း နိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို ဦးစားပေးရွေးချယ် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စွမ်းရည်နှင့် လိုအပ် သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကျေးရွာသည် သုံးခွ-ခရမ်းမော်တော်ကားလမ်းနှင့် ၄ ဖာလုံခန့် အကွာတွင် တည်ရှိပြီး အုပ်ချုပ်ရေးရုံးစိုက်ရာ သုံးခွမြို့နှင့် ၄ ဖာလုံခန့်ကွာဝေး၍ သွားလာရလွယ်ကူသည်။ ကျေးရွာသည် မြေပြန့်ဒေသတွင် တည်ရှိပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းသာဖြစ်သည်။ မိုးအခါစပါးစိုက်ပျိုး၍ ဆောင်းသီးနှံအဖြစ် ပဲတီစိမ်းကို စိုက်ပျိုးပါသည်။ ဒေသ၏(၁)နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရေချိန်မှာ(၈၉) မှ (၁၀၀)လက်မဝန်ကျင်တွင် ရှိပြီးစိုက်ပျိုး ရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အသင့်အတင့် အထောက်အကူပြုပါသည်။ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် ကုန်းတွင်းပိုင်းတွင် တည်ရှိသော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံမိုးလွန်မိုးများရွာသွန်းမှုကြောင့် ရိတ်သိမ်းချိန် နောက်ကျမှုရှိတတ် သည်။စပါးအချို့ပျက်စီးမှု အနည်းငယ်ရှိတတ်သည်။ ကျေးရွာတည်ရှိရာသည် အနီးအနားတွင် တော တောင်မြစ်ချောင်းများမရှိဘဲ မြေပြန့်အနေအထားဖြစ်သဖြင့် ဆားငန်းရေဝင် ရောက်မှုမှ ကင်းလွတ် သည်။လယ်မြေများသည် စပါး၊ ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲစိုက်ပျိုးရန်နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းရန်အတွက် အဓိက အားထားရာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

စိုက်ပျိုးမြေ(၁၁၅၁.၈)ဧကရှိပြီး မိုးစပါးအပြည့်အဝစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ဆောင်းသီးနှံမတ်ပဲ နှင့်ပဲတီ စိမ်းစသည်များလည်း စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။မြေဩဇာအလတ်စားအဆင့်ရှိပြီး ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ တွင်သာ သဘာဝသယံဇာတမထွက်ရှိပါ။

၃။ ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၄၀၀) စုရှိပြီး ကျား(၆၆၉)၊ မ(၆၈၉)ဦးဖြင့်လူဦးရေပေါင်း (၁၃၅၈)ဦးရှိပါသည်။နိုင်ငံတော်ကသက်မှတ် လူဦးရေနှုန်းမှာ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်တွင်(၅)ဦးနှုန်း ရှိသော်လည်းကျွန်ုပ်တို့ရွာ၏ အိမ်ထောင်စုတစ်စုလျှင် ပျမ်းမျှလူဦးရေမှာ(၄)ဦးပတ်လည်လောက်သာ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ဗမာလူမျိုး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်နေသူများသာနေထိုင်ကြပြီး အလုပ်လုပ် နိုင် သော အရွယ်သည် ကျား(၅၄၅)ဦးနှင့် မ(၅၆၁)ဦးရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်းဖြစ်ကာ လူငယ်များကို လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက်ပိုများသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိကဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းစုမှာ လယ်သမားများမှာစိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီးလယ်ယာမဲ့များမှာ ကျပ်စီးအလုပ်လုပ်ကိုင်စားသောက်နေသူများဖြစ်ပါသည်။ ဝင်ငွေအနေအထားမှာ လျော့နည်း နေကြ ပါသည်။နေအဆင့်သက်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၈၀) ရာခိုင်နှုန်း ရှိပြီး အလည်

လတ်တန်းစားအဆင့်မှာ(၁၅)ရာခိုင်နှုန်းနှင့်(၅)ရာခိုင်နှုန်းသာ အဆင်ပြေသူရှိပါသည်။ ဥစ္စာဓန အဆင့်မှာလွန်စွာကွာခြားသည်။ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏အိမ်ထောင်စုများသည် ဆင်းရဲဆုံး အဆင့်ရှိ အိမ် ထောင်စုများပြားစွာရှိပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပြားသော်လည်း ရာသီအလိုက် လယ်ယာလုပ်ငန်း နှင့် ကျပ်စားလုပ်ငန်းများ၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာ လုပ်ကိုင်သူများ ရှိပါသည်။ ကျေးရွာမှဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏(၃၀)%သည်ကျပ်စားအလုပ်နှင့်သူတပါးထံမှချေးယူစားသုံးနေကြ ပါသည်။သို့သော်လည်း(၅၀)%မှာအစိုးရချေးငွေများနှင့်လည်ပတ်စားသုံးနေကြောင်းတွေ့ရသည်။ ကျန်သော(၁၀)%မှာ အဆင်ပြေကြောင်းတွေ့ရသည်။အကြွေးတင်ရှိမှုအိမ်ထောင်စုအားလုံးမှာပျမ်းမျှ ကျပ်(၁)သိန်းမှ(၁၀)သိန်းကျပ်ထိရှိကြပါသည်။ ပုံမှန်ဝင်ငွေမရှိသဖြင့်ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု မြင့်တက်လာ သည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

ကျေးရွာတွင်ရွာသူ/သားအများစုမှာကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြသော်လည်းအာဟာရပြည့်ဝမှု အနည်းငယ်အားနည်းနေပါသည်။ကလေးငယ်တွေမှာလည်းကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စွာရှိကြပါသည်။ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါဖြစ်ပွားမှုမရှိစေရေးကြိုတင်ကာကွယ်ရေးများလည်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည် ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုမှာကျေးရွာအတွင်းမရရှိပါ။ သုံးခွမြို့နှင့် အလှမ်းမဝေးသောကြောင့် ကျန်းမာရေးပတ်သက်၍ အရေးကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပါက သွားလာရ လွယ်ကူပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် စာမတတ်မြောက်သူ မရှိပါ။မူလတန်းအဆင့် ပညာပြီးဆုံးသူ(၉၆)%၊ အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ(၅၄)%၊ အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ (၁၈)%ရှိပြီး ဘွဲ့ရရှိသူ(၁၄)%ရှိကြောင်းသိရသဖြင့် ပညာရေးအဆင့်သည် အလယ်အလတ်ရှိကြောင်းသိရပါ သည်။

(စ) ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာ

ကျေးရွာတွင် ကျား-မ ရေးရာကိစ္စဆိုင်ရာအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ ကျား-မ ရေးရာဆိုင်ရာ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းတွင်လည်း ကျေးရွာလူမှုအဖွဲ့အစည်း၏စံနှုန်းများအရ ကောင်းစွာ

သတ်မှတ်ထားကြသည်။ ကျေးရွာတွင် ကျားနှင့်မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု နှင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စများ မတွေ့ရပါ။

ကျေးရွာတွင် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများသည် သာမန်အားဖြင့်ပညာရေးနှင့် အခြား နယ်ပယ်များတွင် အခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင် သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောက်ျားလေး အရေအတွက်နှင့်ကွာခြားမှုမရှိဘဲ၊ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းများတွင် ကျားအရေအတွက်နှင့် မအရေအတွက်မှာကွာခြားမှုအနည်းငယ်ရှိပြီးအမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးမှာ အမျိုးသားများနှင့် အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင် နေ့တွက် လုပ်အားခငွေများမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရကြသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လုပ်အားသဘာဝနှင့် အင်အားစိုက်ထုတ်မှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပ်အားလျော့နည်းပြီး ရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးပါဝင်မှုတို့မှာ အလွန်လျော့နည်းလျက် ရှိသည်။ ကျား-မတန်းတူညီမျှမှုနှင့်ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား-မ တန်းတူညီမျှမှု၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် လူမှုရေးအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့သာရှိပြီး လူမှုရေးနှင့်အခြားသောကိစ္စရပ်များကို အမျိုးသား/ သမီးလက်တွဲညီစွာ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။(၁)ဖွဲ့မှာကျေးရွာတွင်သတင်း သုံးနေ သော ဆရာတော်ဘုရား၏ ဩဝါဒနှင့်ပရဟိတလူငယ်လေးများ၊ ရွာသူ/သားများဝိုင်းဝန်းကူညီပြီး နာရေးကူညီမှုအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ရှိပါသည်။အဖွဲ့စည်းဆိုင်ရာသဘောတရားနှင့်စွမ်းဆောင် ရည်မြင့်သင်တန်း များ ရရှိပါကပိုမိုဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုများပိုမိုကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင်မိုးစပါးနှင့်ဆောင်းပဲသီးနှံပဲတီစိမ်းကိုအဓိကအားထားစိုက်ပျိုးကြသည်။မိုးစပါးစို က်ဧက(၁၁၅၁.၈)ဧကရှိပြီးဆောင်းပဲသီးနှံအဖြစ်ပဲတီစိမ်း(၃၅၀)ဧကစိုက်ပျိုးကြသည်။မိုးစပါးပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ(၁)ဧကလျှင်(၃၅၄၅၀)တင်းထွက်ရှိပြီးပဲတီစိမ်း(၁)ဧကပျမ်းမျှ(၈၄၁၁)တင်းသာထွက် ရှိပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများအားနည်းနေပြီးကုပွဏီအချို့မှတောင်သူများအတွက်စို က်ပျိုးရေးနည်းနှင့်ပိုးမွှားများနှိမ်နင်းရေးနည်းများ၊မြေဩဇာသုံးစွဲမှုနည်းပညာများသာပို့ချမှုရှိပါသည် ။တောင်သူများမှာစိုက်ပျိုးရာတွင်အထွက်နှုန်းလျော့နည်းနေပြီးအကုန်အကျမှာမြင့်မားနေသောကြောင့်

ာင့်အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ပဲတီစိမ်းစိုက်ခင်းများမှာလည်းပိုးမွှားများပျက်စီးမှုကြောင့်ဓာတုဆေးတားများကိုတောင်သူများမှာစိုက်ပျိုးရာတွင်အထွက်နှုန်းလျော့နည်းနေပြီးအကုန်အကျမှာမြင့်မားနေသောကြောင့်အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။ပဲတီစိမ်းစိုက်ခင်းများမှာလည်းပိုးမွှားများပျက်စီးမှုများသောကြောင့်ဓာတုဆေးဝါးများကိုသုံးစွဲနေကြပါသည်။ဆေးများသုံးစွဲမှုမှာလည်းအခက်ခဲများရှိနေရပါသည်။ဆေးဝါးမသုံးတတ်ခြင်း၊ဆေးများဈေးမြင့်ခြင်းနှင့်လည်းရင်ဆိုင်နေရပါသည်။စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှနည်းပညာများကိုဝန်ဆောင်မှုများပေးစေချင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်ဝက်များနှင့်ကြက်များကိုလည်းမွေးမြူထားပါသည်။ကြက်မွေးခြင်း၊ဝက်မွေးခြင်းလုပ်ငန်းအနည်းငယ်မျှသာဝင်ငွေရပြီးဝက်များ၊ကြက်များမှာမကြာခနရောဂါကျရောက်နေပြီးသေချေပျက်စီးမှုတွေ့ရှိရပါသည်။မွေးမြူရေးဌာနမှနည်းပညာများကိုသင်ကြားပို့ချပေးပါကစနစ်တကျမွေးမြူရေးဝင်ငွေများရှိလာပါကတနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ဆောင်နိုင်ကြသည်။ဝင်ငွေများကောင်းမွန်လာပြီးဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုကိုလည်းလျော့ကျနိုင်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်အိမ်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူမရှိပါ။အခြားသောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများနေ့စားအလုပ်၊ဈေးရောင်း၊ခေါင်းရွက်ဖျက်ထိုး၊ကျပ်နန်းအလုပ်နှင့်ရွှေ့ပြောင်းသွားလာအလုပ်သာရှိပါသည်။လက်လုပ်လက်စားသမားများသည်ယခင်နှစ်များကတောင်သူကြီးများအားထားနေရပြီးယခုနှစ်ပိုင်းများတွင်တောင်သူကြီးများမှာစက်ယန္တရားများအသုံးပြုလာသောကြောင့်လုပ်သားများဝင်ငွေနည်းပါးလာပါသည်။ကျေးရွာတွင်အလုပ်ကိုင်များရှိသော်လည်းလုပ်ခနည်းပါးမှုကြောင့်မြို့သို့တက်ကာပန်ဝေးရံအလုပ်၊စက်ရုံဆင်းအလုပ်၊လုပ်နေကြသူများလည်းရှိကြပါသည်။မြို့ပေါ်တွင်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်များစွာရှိပါသည်။ဆံပင်အလှပြင်၊မုန့်လုပ်နည်း၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ခြင်း၊ကားမောင်းခြင်း၊ဖုန်းပြင်ခြင်းစသည့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများရှိသော်လည်းရွာသူ/သားများမှာသင်တန်းနှင့်အထိတွေ့နည်းပါးနေသည်။လုပ်ငန်းခွင်တွင်ပညာအရည်အချင်းနည်းပါးနေပြီးသင်တန်းစရိတ်နှင့်လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန်ငွေကြေးများမတက်နိုင်ကြချေ။ငွေကြေးအဆင်ပြေအိမ်ထောင်စုများဝေးသာလယ်ယာသုံးပစ္စည်းများနှင့်အိမ်ဆိုင်ရောင်းချသူ(၂%)သာရှိပါသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် ဆောင်းသီးနှံနှင့်ပဲတီစိမ်းစိုက်ခင်းများတွင် ဖက်ပိုးရောဂါများ ကျရောက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများ သုံးစွဲမှုများပြားလာသည်။ အချိန်ကြာလျှင် မြေဆီလွှာ ပျက်စီးနိုင်သည်။တောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နင်းရေးနည်းပညာများနှင့် လက်တွေ့ ကွင်းဆင်း အကောင်အထည်ဖော်ပေးနိုင်မှုရှိပါက ပို၍ အဆင်ပြေလိမ့်မည်။စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင်လည်း

ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုများကို စနစ်တကျ မဇ္ဈိမပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အသိပညာပေး လုပ်ငန်းများဖြင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှတောင်သူများသည် စိုက်ပျိုးရေးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေကို တစ်နှစ်အတိုးနှုန်း ဖြင့် (၁)ဧက(၁၅သိန်း)ကျပ်နှုန်းဖြင့်အများဆုံး(၁၀)ဧကအတွင်းသာချေးယူနိုင်ကြသည်။(၁၀)ဧကအထက် ရှိသောလယ်သမားများမှာအခက်အခဲရှိပါသည်။ပဲတီစီမံ(၁)ဧကလျှင်(၁၀၀၀၀၀) ချေးသည်။ လုံ လောက်မှုတော့မရှိပါ။ပေးပေါ်ချိန်၊ပဲပေါ်ချိန်များတွင်ပြန်လည်ပေးသွင်းရသည်။စိုက်ပျိုးရာတွင်ကုန် ကျစေရန်မြင့်မားမှုကြောင့်အတိုးနှုန်းကြီးမားစွာဖြင့်ငွေချေးယူခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာများနှင့် ဆေးကို ကုမ္ပဏီများမှ အကြေးစနစ်ဖြင့် ရောင်းချပေးသော်လည်း ချေးကြီးပေးဝယ်နေကြရသည်။ ကျေးရွာ သားအများစုသည် ချေးငွေများကို သူဌေးများထံမှလည်းကောင်း၊ အကြေးရောင်းချသူများထံမှ လည်းကောင်းပတ်လည်ဝယ်ခြင်းအလုပ်သမားများမှာလည်း လုပ်အားများကို အလုပ်သမား ခေါင်းထံကြိုတင်ရောင်းခြင်းအကြောင်းအရင်းအမျိုးမျိုးဖြင့်ချေးယူမှုရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာ၏တောင်တွင် အလျားပေအနံ၃၀ပေနှင့် အမြင့်၁၂ပေရှိမူလတန်း ကျောင်းရှိ သည်။သွပ်မိုး၊အုတ်နံရံကာနှင့်အင်္ဂတေခင်းထားသောကျောင်းတဆောင်ရှိသည်။ကျောင်း၏အတွင်း၊ ကျောင်း၏အသုံးအဆောင်ပရိဘောဂပစ္စည်းများလုံလောက်စွာမရှိပါ။ကျောင်းသူ/သားများ အတွက် ကျန်းမာရေးကိုယ်လက်လှုပ်ရှားအားကစားကွင်းများမရှိပါ။ ရပ်ဝေးမှ လာရောက်သင်ကြာပေးနေ သောဆရာ/မများနေထိုင်ရန်အတွက် ကျောင်းဟောင်းတလုံးရှိသည်။ ကျောင်း၏ ဝန်းနံရံများကို အုတ်မြေချသံကောဖြင့်ပြုလုပ်ထားပါသည်။လွန်ခဲ့သော(၂၀၁၆-၂၀၁၇)ခု၊ပညာသင်နှစ်အတွက်အခမဲ့ပ ညာရေးစနစ်ကြောင့်ကျောင်းဝင်ကြေးမပေးရဘဲကျောင်းသုံးစာအုပ်၊စာရေးကိရိယာများကိုအစိုးရမှအ ခမဲ့ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အနေဖြင့် ကျန်းမာရေးလုပ်သားတစ်ဦးသာရှိသည်။ (၁.၅)မိုင်ခန့်ကွာတေးသော အလန်းကန်းရွာတွင် ဆေးကု ဆရာဝန်တစ်ဦးရှိသဖြင့် ဆေးကုသမှုခံယူရန်အတွက် အတော်အသင့် အဆင်ပြေ သည်။ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကို အုတ်၊ ကွန်ကရစ်တို့ဖြင့် ဆောက်လုပ်ပြီး ကျန်သော အိမ်ထောင်စုများမှာ သစ်သား၊ ဝါးတို့ဖြင့် ယင်လုံအိမ်သာကို မိုးကုန်ရာသီမှ အစပြု၍ အများသုံးသော ရေကန်(၂)ကန်ကို အသုံးပြုကြသည်။တစ်ခါတစ်ရံမိုးရွာမှဒ နောက်ကျ၍ မိုးခေါင် သောအခါ သောက်သုံးရေကန်များ အခက်အခဲဖြစ်၍ အခြားရွာမှ သယ်ယူကြပါ သည်။ သောက်

သုံးရေကန် အခက်အခဲဖြေရှင်းနိုင်ရန် သင့်တော်သော အဝီစိစက်တပ် ရေတွင်းလိုအပ်နေ ပါသည်။ သောက်သုံးရေကန် (၂)ကန်အနက် တစ်ကန်မှာ သေးနေပါသဖြင့် ထပ်မံတူးဖော် ရန်လိုအပ်ပါသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့်အနေအထားမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်လည်း လူငယ်များအတွက် အားကစားကွင်းလည်းမရှိပါ။ အချုပ်အားဖြင့်လူငယ်များအတွက်ပညာရေး နှင့်ယဉ်ကျေးမှုမှာကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းနှင့်ရွာဦးဘုန်းကြီးကျောင်းသာအားကိုးရာရှိပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အအုံ - လမ်းတံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင်လျှပ်စစ်မီးမရှိပါ။ မဟာဓာတ်အားလိုင်းနှင့်(၄.၀၅)မိုင်ဝေးနေသောနေရာတွင် တည်ရှိပါသည်။ကျေးရွာနှင့်ဆက်သွယ်ရန်အခက်အခဲများစွာရှိနေပါသည်။နွေရာသီတွင်ဆိုလာမီးများ ကိုအသုံးပြုနေရသည်။မိုးရာသီတွင်မီးများလုံလောက်စွာမရရှိဘဲမီးအတွက်ဖယောင်းတိုင်မီးစက်မီး များအားကိုးနေရပါသည်။ ရွာသူ/သားများအနေဖြင့် မိုဖိုင်းဖုန်းသုံးစွဲမှုများလည်းအနည်းငယ်သာ ရှိပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင်ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုမရှိပါ။ တည်ငြိမ်အေးချမ်းစွာရှိကြပါသည်။ရွာသူ/သား များသည်မိုဖိုင်းဖုန်းသုံးစွဲမှုအနည်းငယ်သာရှိသော်လည်းသတင်းအချက်အလက်များ တိကျစွာမသိ ရှိကြသော်လည်းအေးချမ်းစွာနေထိုင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တစ်ခုခုရှိ သော်လည်းသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြိုတင်ကာကွယ်ရေးစီမံချက်သီးသန့်ရေးဆွဲထားခြင်း မရှိပါ။ လုံခြုံရေးအနေဖြင့် ညောင်လန်းကုန်းရဲကင်းနှင့် (၁.၅)မိုင်ခန့်ဝေးသဖြင့်လုံခြုံရေးအလွယ်တကူ ချိတ်ဆက်နိုင်ပါသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေနေများ

ကျေးရွာတွင် လူဦးရေအားလုံး၏၆၀%သည်အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူလူဦးရေ၁၀%ခန့်သာရှိကြသည်။အသက်မွေးဝမ်း ကြောင်းသင်တန်းများလူငယ်အချို့တက်ရောက်နေမှုကြောင့်ပြန်လည်ပို့ချနိုင်သည့်အတွက်ကြောင့် လူသားအရင်းအမြစ်များပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေနိုင်မည်။ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကောင်းမွန်ကြ

သော်လည်းကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုလက်လှမ်းမမီပါ။ကျေးရွာသားများသည်ဆေးဝါးများကုသမှုခံယူနိုင်ရန်အတွက်(၁၀)မိုင်ဝေးကွာသောသုံးခွမြို့ဆေးရုံကိုသွားရောက်ကုသရပါသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် လယ်ယာမြေများသည်မြေပြန့်ဖြစ်ကြပြီးမြေဆီလွှာများမှာအနည်းငယ်သာကောင်းမွန်ကြသည်။တောင်သူများမှာလယ်ယာထွက်ကုန်များဖြစ်သည့်စပါးနှင့်ပဲတီစိမ်းကိုဈေးကွက်ရှိရာရောင်းချရာတွင်အနည်းငယ်ခက်ခဲပါသည်။မိုးရွာသွန်းမှုမှာစပါးစိုက်ရန်လုံလောက်သော်လည်းတခါတရံရေကြီးမှုကြောင့်ရေကြီးခြင်းဖြစ်ပေါ်ပြီးစပါးများပျက်စီးဆုံးရှုံးရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်မွေးမြူရေးအတွက်မှာအနည်းငယ်သာကောင်းမွန်ကြသည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေများမှာ မြေဆီလွှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သည်မှအပအခြားသယံဇာတများမထွက်ရှိပါ။လယ်ယာမြေကိုထပ်မံတိုးချဲ့ရန်မရှိပါ။လယ်သမားများအတွက်အထွက်နှုန်းတိုးမြှင့်အောင်စိုက်ရသော်လည်း ယင်းအတွက်လယ်ယာသုံးပစ္စည်းများမျိုးကောင်းမျိုးသန့်နှင့်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာနည်းပညာများမရှိပါ။ တောင်သူများကလည်းပဲတီစိမ်းစိုက်ပျိုးရာတွင်ပိုးမွှားနှင့်ရောဂါအန္တရာယ်ကျရောက်မှုရှိသည်။ဘက်ပေါင်းစုံပိုးမွှားများနှင့်ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးနည်းပညာပံ့ပိုးကူညီမှုအားနည်းသည်။ကျေးရွာတွင်နီးစပ်ရာများမှငွေတိုးချေးသူများရှိသော်လည်းအတိုးမှာမြင့်မားစေသည့်အတွက်ဘဏ်များမှကျေးရွာအရောက်ဝန်ဆောင်မှုပေးသောစနစ်မရှိဘဲချေးငွေလိုအပ်သောအိမ်ထောင်စုများမှာရရာထံမှအတိုးနှုန်းကြီးမြင့်စွာဖြင့်ရှာဖွေသုံးစွဲရသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ဒေသတွင်လည်း အိမ်တွင်းမှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းအတွက်ကုန်ကြမ်း၊ တတ်သိပညာ၊ အထိအတွေ့တို့ အားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှအဖွဲ့နှင့် တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ထားပါသည်။

က.၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဖြင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှတစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကိုတိုးတက်ရရှိစေမည်။

က.၂) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့်ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည်နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်း လာစေရမည်။

က.၃) ကျွန်ုပ်တို့ရွာလူထုသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စီးပွားရေးအုပ်စုများ ဖွဲ့စည်းပြီး ကျေးရွာ အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြင့်မားလာမှုမှတစ်ဆင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံခန့်ခွဲမှုယန္တရား တိုးတက်လာရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင်ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။

ခ.၁) ကျေးရွာတွင် အရင်းအနှီးငွေ၊ နည်းပညာနှင့် နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်း ရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ အသေးစား ငွေကြေးလုပ်ငန်းနှင့် ချေးငွေများအတွက် မြို့နယ်ရှိဘဏ်များ၊ ရင်းနှီးငွေရရှိနိုင်ရာ အခြားနေရာ များနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။ အရင်းအနှီးငွေများရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် ခွဲဝေချထားပေးမည်။ အလားတူပင် ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနည်းပညာ သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင် ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက် ထားသူများကတစ်ဖန် ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီး မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ကလည်း ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။

ခ.၂) ကျွန်ုပ်တို့သည် အပ်ချုပ်၊ ဇာထိုးပန်းထိုး၊ ယိုနှင့် မုန့်လုပ်နည်း၊ ဆံပင်ညှပ်၊ စက်ပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်စသော သင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် သင်တန်းသားများ အတွက် ကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်း အစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

ခ.၃) ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်း၏ခြံစည်းရိုးကာရံပြီး KGကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ် ခြင်း၊ ယင်လုံအိမ်သာတစ်လုံးနှင့်ဖြင့် ကလေးငယ်များ၏အရည်အချင်းတိုးမြှင့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်မည်။ ပညာရေးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းခွဲတွင် ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်မှု ပြည့်ဝသော ဆရာ/မ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးတို့အတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။

ခ.၄) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာလမ်းနှင့်ကျေးရွာသောက်သုံးရေကန်များတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေ
ရေးအတွက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ကျေးရွာအဆောက်အအုံများကို ကာလရှည်သုံးစွဲနိုင်ရေးအတွက်
စီမံခန့်ခွဲမှု၊လိမ်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများကိုလည်း အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့၍ဆောင်ရွက်သွားကြမည်။
ကျေးရွာ၏လူမှုအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်းကျေးရွာအခြေပြုလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော်
စီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန်ခေါင်းဆောင်မှု စွမ်းရည်များပိုမိုတိုးတက်မှုရရှိအောင်ကြိုးစား၍တိုက်တွန်းအား
ပေးပါမည်။

**၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်မှ ကူညီ
ဖြေရှင်းပေးရမည့် ကိစ္စများ**

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော
အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ များနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာ
အကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြု ချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့်
နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင် ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ
ပံ့ပိုးမှုပေးနိုင်မည့်အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့ အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ
ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့်
အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော် အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့
ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ် လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊
နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း
ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစား ပေးစီမံချက်များနှင့်
ဘတ်ဂျတ်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်သည်။

(ခ) စိုက်ပျိုးမြေများ ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရေး။

ကျေးရွာတွင် စပါးအပြင် ပဲတိစိမ်းကို သီးထပ်အဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။
တောင်သူများအတွက် သီးနှံဖျက်ပိုးကျရောက်ခြင်းသည် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဖျက်ပိုး
ထိရောက်စွာ နှိမ်နှင်းရေး အတွက် နည်းစနစ်ရရှိရေး လိုအပ်သည်။ ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက်
သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများမရရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်ပစ္စည်းများရောင်းချသည့်
ပုဂ္ဂလိက အရောင်း ဆိုင်များကို မှီခိုအားထားမှုပိုများသည်။ သီးနှံဖျက်ပိုးများသည်

ဝိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်စွမ်း ရှိကြကာ တောင်သူများအတွက် သီးနှံပျက်စီးမှုနှင့် ဝင်ငွေလျော့နည်းမှု စိတ်ဖိစီးမှု ဖြစ်စေသည်။ နည်းပညာ အသုံးပြုပုံများအပါအဝင် ဝိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးနည်းပညာ အသစ်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီး ဌာနက ဦးစီးဦးရွက်ပြုသင့်ပါသည်။

(ဂ) ငွေရေးကြေးရေးနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင်သမဝါယမအသင်းဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးသဖြင့်မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း ကချေးငွေလိုအပ်သူရွာသားများအတွက်ချေးငွေအစီအစဉ်ကိုဆောင်ရွက်သင့်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများဆိုင်ရာအထောက်အပံ့

ကျေးရွာတွင်း အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာနိုင်မည့် အလားအလာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်နှင့် အမြတ်အစွန်းများရရှိရန် အထူးသဖြင့် လူငယ်နှင့် အမျိုးသမီးများအတွက် အခွင့်အလမ်းရှိပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့တွင် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုနည်းပညာ၊ ဈေးကွက်၊ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှမ်းမီမှုတွင် အားနည်းပါသည်။ ကျေးရွာတစ်ခုလုံး၏ အမျိုးမျိုး ကွဲပြားနေသော လုပ်ငန်းများ (ကုန်ထုတ်ခြင်း၊ စက်မှု၊ လက်မှုလုပ်ငန်း) အတွက် လုပ်ငန်းစီမံ ခန့်ခွဲရေး ထောက်ပံ့ခြင်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးဆွဲရန် ခက်ခဲပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာမှ အသေးစားလုပ်ငန်းများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေမည့် လုပ်ငန်းသစ်များ ယခုအခါ အဆင်သင့်မတွေ့ရသေးပါ။ နိုင်ငံတော်အစိုးရ အနေဖြင့်လည်း စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအထောက်အကူပြုအဖွဲ့တစ်ခု ထူထောင်ပြီး မြို့နယ်အဆင့် စီမံခန့်ခွဲရေး အောက်တွင် ထားရှိကာ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့အဖွဲ့တွင် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တစ်ချို့နှင့် တိုးချဲ့ပညာပေးရေးဝန်ထမ်းအချို့ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပြီး၊ မြို့နယ်ဒေသမှ သည် ကျေးရွာအထိလိုအပ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ စီမံခန့်ခွဲမှု အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် လုံလောက်သောရန်ပုံငွေလည်း ရှိရပါမည်။

(င) ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ဆိုင်ခန်း ၃၀-၄၀ ပါရှိသည့် ယာယီဈေးတစ်ခုရှိသည်။ လူကြီးခရီးစဉ် ကြုံကြုံကန်စဉ်တို့တွင် ဈေးရောင်းချမှုကို ရွှေ့ဆိုင်းရတတ်သည်ကိုလည်း ကြုံရတတ်သည်။ မြို့နယ် အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက ရေ၊ သန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့် လမ်းတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေး အဆောက်အအုံ တစ်ခုတည်ဆောက်ပေးရန် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ပေးသင့်ပါသည်။ ငဖြူကလေး ကျေးရွာအပြင် အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ ရွာသူရွာသားအချို့အတွက်လည်း အကျိုးခံစားမှု ရရှိစေနိုင်ပါမည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(က) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလက ဖော်ထုတ်၊ ဦးစားပေးတန်းစီခွဲကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊ သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြ သော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်း များကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့်ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာစီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့် အများ ဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ် တိုးလာမည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ် လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက် သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီး အုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification) ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများ အတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအလိုက် ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံး ငွေရင်း အသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိ စေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)- ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်းတာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍ အပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification) တွင်

- သာမန်အသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့တို့ ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလိုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့် ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာ လူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက် များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကို ရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ် အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထားပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြား များကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	ဦးစားပေး အဆင့်				
			၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၁					
၂	ရွာချင်းဆက်လမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၂					
၃	ကျေးလက်ဆေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း	၃					
၄	မီးလင်းရေး	၄					

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက် ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်း နမူနာ (indicative) အဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ် လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့သည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့များအစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှု

ပေးသည့်လုပ်ငန်းများထဲမှ ဘတ်ဂျက် အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများ ရရှိရန်လည်း လိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ ငွေသား မဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်း မရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သောထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ - လုပ်အား၊ သဲ၊ ကျောက်၊ ပစ္စည်းကိရိယာ၊ အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်	စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး	လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း			✓		
၂	ရွာချင်းဆက်လမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း			✓		
၃	ကျေးလက်ဆေးခန်းတည်ဆောက်ခြင်း			✓		
၄	မီးလင်းရေး			✓		
၅						
၆						
၇						
၈						

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းကိုကျေးရွာလူထုကဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းတွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကိုအဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်

နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုး တက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာ ကုန်ထုတ်လမ်းအဆင့်မြှင့် ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင် စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေ ဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင် ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေးသင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ် သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဌာနနှင့်ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီ များ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင် ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါအဖွဲ့ အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ(နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ အစည်း များ၊ ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့က တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့ခွဲ၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။ အချို့ ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုး တွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် တာဝန်ပေးထားသော အဖွဲ့ခွဲကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်း ကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ခွဲအား တာဝန်အပ်နှင်း ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်းပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်းစသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက် ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကိုပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင် ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သောကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကောင် အထည် ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်ငန်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း၏ လုပ်ငန်းပိုင်း ဆိုင်ရာ တိုးတက်မှုနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှုတို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၎င်းစစ် ဆေးခြင်းကို (၃) လပတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာ

ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာစီမံကိန်း လုပ်ငန်း အလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံသတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်းများ ဖြစ်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် အဖွဲ့နှင့် အဖွဲ့ခွဲအသီးသီးသည် ၎င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃) လပတ် ကြီးကြပ် စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါ အချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃) လပတ်ကုန်တွင်ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့သည် (၃) လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂-၃ မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထားဖော်ပြပါမည်။ ၎င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာ သူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံ ရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ဖန်တီး နိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင်သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကိုလည်းရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦး ကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ

(၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ်အောက်	နိမ့်အရွယ်	-	၂	၂
၁ နှစ်မှ ၅ နှစ်အောက်	၅ နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၁၃	၂၁	၃၄
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ်အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၅၃	၄၂	၉၅
၉ နှစ်အထက်မှ ၁၅ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၅၁	၄၉	၁၀၀
၁၅ နှစ်အထက်မှ ၆၀ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၅၄၅	၅၆၁	၁၁၀၆
၆၀ နှစ်နှင့် အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၇	၁၆	၂၃
စုစုပေါင်း လူဦးရေ		၁၃၅၀	၆၆၉	၂၀၁၉
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု - ၄၀၀		တစ်အိမ်ထောင်ရှိ ပျမ်းမျှဦးရေ - ၄		

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လူဦးရေရှိသော်လည်း အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းရှားပါးမှုကြောင့် ဝမ်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်း၊ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေး အလှူအတန်းကိစ္စများအတွက် ငွေကြေးလုံလောက်စွာရရှိနိုင်သည့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများရှားပါးမှုကြောင့် ၊ တစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင်ကျပန်းဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်နေရသည့်သားသမီးရတနာများကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ရန် အချိန်ထက် အလုပ်များကိုသာဦးစားပေးလုပ်ကိုင်နေသောကြောင့် တစ်နိုင်ငံ လုံး အတိုင်းအတာအရ လူဦးရေကျဆင်းနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

(၁.၂) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ်ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
၁	စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၈၀		၁၈၀		လယ်သမားများသည်

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
						စိုက်ပျိုးရေးကိုမိသားစုဝင်လုပ်အားဖြင့်အများဆုံးလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၃	ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၆	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၇	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-			
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၇	၇			
၈	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊					

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-			
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄	၄			
၁၀	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၃	၁၃			
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၁	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၂	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁၆	၁၆			
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၂	၁၂			
၁၃	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၄	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၅	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၆	ပညာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်စား၊	၁	၁			

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်			တွဲဖက် လုပ်ကိုင် သူဦးရေ	မှတ်ချက်
		အိမ် ထောင်စု	%	မိသားစု ဝင်လုပ် အား		
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၇	ကျန်းမာရေး					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၁			
၁၈	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း					
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား					
၁၉	အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-			
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁၆၅	၁၆၅			
၂၀	ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ (ဥပမာ - UN, INGOs, Companies, etc.)					
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	-	-			
	အလုပ်သမား၊ ကျပ်ပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၁			
	စုစုပေါင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးသီးနှံထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကိုသာ ရာသီအလိုက်အလုပ်များသာရှိသည်။ ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်သူ များမှာ လည်း မြေယာပိုင်ဆိုင်မှုအားနည်း၍ သင့်တင့်သော ငွေကြေးပမာဏဖြင့် ချိုးခြံခြံတာစွာ သုံးစွဲရပြီး အခြားချေးငွေဝန်ဆောင်မှုများမှာလည်း တနိုင်တပိုင်စိုက်ပျိုးရေး မွေးမြူရေးအတွက်သာ ရရှိ၍ လုံလောက်မှုမရှိပါ။

(ခ.၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
၁	လယ်ယာလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၈၀၀၀	၈၀၀၀	၇၀၀၀	စိုက်ပျိုးချိန်နှင့်ရိတ်

#	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)		မှတ်ချက်
			ကျား	မ	ကျား	မ	
							သိမ်းချိန်နေ့စားဝင်ငွေဖြစ်ကြသည်။
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား					
၃	ငါးလုပ်ငန်း - ရေချို/ရေငန် ငါးဖမ်းခြင်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား					
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား					
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သ မား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား					
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား					
၈	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား					
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်း ပေးသူ စသည်)	နေ့စား					
၁၀	ဟိုတယ်နှင့် စားသောက် ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား					

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်

(၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ + ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ယောကျာ်းတစ်ယောက်၏ အများဆုံးလုပ်အားခ နှင့် အနည်းဆုံးလုပ်အားခများမှာ ကျေးရွာတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမရှိသောကြောင့် ထိုဝင်ငွေ သည် ပုံမှန်ဝင်ငွေမဟုတ်သော ရာသီပေါ်ဝင်ငွေသာဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သဘာဝ ရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေရင်းမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၁၅၁.၈	သင့်		
ယာမြေ /တောင်ယာ				
ဥယျာဉ်မြေ				
အိမ်ခြံဝင်း စိုက်ခင်း				
နှစ်ရှည်သီးနှံစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာပြင် ပြင်				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ				
ပလပ်မြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၄၈၀.၉၃			

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့် နေရာအမျိုးအစား - ဆည်၊ မြစ်ရေတင်၊ စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊ မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေနှင့်ပတ်သက်၍ မြေဆီလွှာအနေအထားမှာ မြေဩဇာသုံးစွဲမှုနည်းပါးသောကြောင့် ၊ မြေဩဇာဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရန် ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊စပါးအထွက်နှုန်းတိုးမြှင့်ရေးအတွက် မြေဩဇာလုံလောက်စွာသုံးစွဲပါက မြေဆီလွှာအရည်အသွေးကောင်းမွန်ပြီး စပါးအထွက်နှုန်းကောင်းမွန်လာပါမည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်မှု နည်းပညာ အားနည်းကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ.၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမမီ)
ကာဗွန် (ဓာတ်ငွေ့/ရေနံ)	မရှိ	အသုံးမပြုပါ
အခြား ရင်းမြစ်များ		
အခြားသဘာဝ ရင်းမြစ်		

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/ လက်လှမ်းမီ)
သဘာဝတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	အသုံးမပြုပါ
သဘာဝအပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	သင့်	လွယ်

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်ကျေးရွာတွင် ဓာတ်ငွေ့ရနံ့တို့ မရှိပါ ကျေးရွာဒေသအလိုက် သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များအား ဖမ်းဆီးဖြုန်းတီးသူများ မရှိခြင်း စီးပွားရေးအရ လုပ်ကိုင်သူမရှိခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင် စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၁၂.၅ ဧက အထက်	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၅ ဧကအောက်	မြေယာမဲ့
အိမ်အခြေအနေ	တိုက်၊ပျဉ်ထောင် အိမ်အကြီး	ပျဉ်ထောင်အိမ် အကြီး	ပျဉ်ထောင်အိမ် အလတ်	ခန့်မှီး၊ထရံကာ၊သွပ် မိုး၊ထရံကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက်၊ထယ်စက်၊ နွားနှစ်ကောင်၊သုံး ကောင်ထက်	ဝှက်ထောင်း၊နွား တစ်ကောင်၊နှစ် ကောင်	-	ပေါက်တူး၊ဂေါ်ပြား
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ၊ဆို လာ၊ဖုန်း၊	ဆိုင်ကယ်၊တီဗွီ၊ဆို လာ၊ဖုန်း၊	ဖုန်း၊ဆိုလာအ သေး	-
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	လယ်လုပ်ငန်း	လယ်လုပ်ငန်း	ကူလီ	ကျပ်နီး
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ရွှေ၊ငွေ	ရွှေ၊ငွေ	-	-
အိမ်ထောင်စု - ၄၀၀	၁၆	၁၄၃	၁၇၀	၇၁

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကိုသာ အဓိက အလုပ်အကိုင်အဖြစ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အဆင့်ခွဲရာတွင် အခြားပိုင်ဆိုင်မှုထက်

များကို ကျန်းမာရေးအကူအညီ လိုအပ်ပါကြောင်းဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုများအတွက် မိမိအရပ် ဒေသတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ လိုအပ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။

(င-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မလုံလောက်မှု	မရှိ	
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ ရေ၊ နေရောင်ခြည်)	မရှိ	
၃	ရေကြီးခြင်း	မရှိ	
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မရှိ	
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မရှိ	
၆	မုန်တိုင်း	မရှိ	
၇	ငလျင်	နိမ့်	
၈	မီးဘေး	မရှိ	
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မရှိ	
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မရှိ	
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မရှိ	
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မရှိ	
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မရှိ	
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မရှိ	
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မရှိ	
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မရှိ	
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ သေသည်	မရှိ	
၁၉	အခြား	မရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရုပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုများနှင့် သဘာဝဘေး ရန်ဒန်ရန်ခံကျရောက်မှုကြောင့် ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်မှုများ ကြုံတွေ့ရကြောင်းနှင့် တိရစ္ဆာန်များကူးစက်ရောဂါမှာလည်း တစ်ခါတစ်ရံ ဖြစ်ပေါ်တက်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၄) လိမ္မော်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) လိမ္မော်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	လိမ္မော်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	လိမ္မော်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မရှိ	
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	နိမ့်	
၃	မြေယာမဲ့ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မရှိ	
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသော ဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မရှိ	
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်း ခံရသူများ (IDP)	မရှိ	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	မရှိ	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပ်စား	နိမ့်	
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဧရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မရှိ	
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	မရှိ	
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မရှိ	
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသော သူများ	မရှိ	
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မရှိ	
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	နိမ့်	
၁၉	ရွှေပြောင်းလုပ်သားများ	မရှိ	
၂၀	ကားသမား	မရှိ	
၂၁	အခြား	မရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လုပ်ကိုင်နေထိုင်လျက်ရှိရာ အခြေခံအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများဖြစ်၍ ထိလိုက်သက်ရောက်မှုအားခံရနိုင်သည်။ အနေအထားအရ လက်ရှိနေထိုင်သူများမရှိကြောင်း မြေယာမဲ့ ဆင်းရဲသားတောင်သူများအနေဖြင့် မိမိ၏ တစ်နိုင် တစ်ပိုင် ဒေသထွက်ကုန်များမှာ ဈေးကွက်မရှိခြင်း၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကျဆင်းခြင်း စားသုံးသူ နည်းပါးခြင်းကြောင့် ထိခိုက်သက်ရောက်မှုများ တွေ့ကြုံနိုင်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁								
၂								
၃								
၄								
၅								
၆								
၇								
၈								

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် တက်ရောက်မှုကောင်း၊ မှတ်တမ်းများကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အခြားအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်မှု ရှိခြင်း။

(၇) သင့် - လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်းချက် (၁-၂) ခု အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့။ ပုံမှန်အစည်းအဝေး ကျင်းပခြင်းနှင့် အသင့်အတင့် တက်ရောက်မှုရှိ၊ မှတ်တမ်းအချို့ စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

(၈) ညံ့ (အားနည်း) - ကြုံသလို အစည်းအဝေးကျင်းပခြင်း၊ မှတ်တမ်းအချို့သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာအတွင်းရှိ လူထုအခြေခံပြု အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်သည့် ကျေးရွာ၏ ဘာသာရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လုံခြုံရေး၊ ကိစ္စများတွင် မိမိတို့ တက်စွမ်း နိုင်သည့် အသိပညာဗဟုသုတများဖြင့် အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ကို လေ့လာ တွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်း	၄	သာရေး/နာရေးလူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး
၂			
၃			
၄			
၅			
၆			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

- (၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
- (၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
- (၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
- (၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
- (၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသည့် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း၏ ၎င်းချေးငွေ လုပ်ငန်းအရ တစ်လဲချင် (၂)ကြိမ် အတိုးငွေများပေးသွင်းရသောကြောင့် အဆိုပါဆောင်ရွက်နေ သောလုပ်ငန်းများအရ အောင်မြင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လိုအပ်နေသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင် စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၂၁၂		မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂၁		ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧကထိ	၆၄		တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၇၆		အလယ်အလတ်စား တောင်သူ
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်	၂၈		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၃၉၇	၁၀၀%	

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုဦးရေ (၂၁၂)အိမ်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းဖြစ်ကျပ်နက်အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ရကြောင်း အလယ်အလတ်စား တောင်သူများနှင့် တောင်သူကြီးများအနေဖြင့် မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သည့် မြေယာလုပ်ကိုင်မှုဖြင့် စီးပွားရေး ကို အသင့်အတင့် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂)အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေရင်းမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေရင်းမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	ရင်းမြစ်	အစိုးရ /ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ကန်	ရရှိနိုင်မှု	
				တနှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက်	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ)
၁	ဆည်				
၂	ရေလွှဲဆည်				
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း				
၄	အဝီစိတွင်း				
၅	လက်ငင် ရေတွင်း				
၆	စိမ့်စမ်းရေ				
၇	ချောင်းရေ				
၈	အခြား(မိုးရေ)				

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လက်ငင်းရေတွင်းကိုသာ လက်ရှိသုံးစွဲနေရသည့် အနေအထားရှိပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားအရ ရေရှားပါးမှုများကို တွေ့ရသည်။ ဒေသခံပြည်သူများရေပြတ်လက်မှုမရှိစေရေးအတွက် အဝီစိတွင်းများ

ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါကလက်ရှိ အနေအထားထက်ပိုကောင်းမွန်လာနိုင်မည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စိုက်ပျိုးစဉ်	သီးနှံထွက်မှု				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ	မှ	ထိ			
စပါး	၁၁၅၁.၈	၁	၆၅	၇၀	၆၀	ဝါဆို	တန်ဆောင်မုန်း	လတ်	နိမ့်	
ပဲ	၁၁၅၁.၈	၁	၈	၁၀	၉	နိုဝင်ဘာ	ဖေဖော်ဝါရီ	နိမ့်	နိမ့်	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ရွာရှိအဓိကသီးနှံဖြစ်သော စပါး၊ ပဲစသည်တို့၏ အထွက်နှုန်းများကို အထက်ပါဇယားတွင် လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ ဆင်းရဲနွမ်းပါးဒေသဖြစ်၍ အချိန်မီထွန်ယက်နိုင်ခြင်း မရှိခြင်း၊ မရှိကောင်းမျိုးသန့်အချိန်မီမရခြင်း၊ မြေဩဇာဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ခြင်း မရှိခြင်းတို့ကြောင့် အဓိကသီးနှံထွက်ကုန်များအထွက်နှုန်းကျဆင်းသည်ကိုလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ် ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အတွ က်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အတွ က်	လယ် သမား ဦးရေ		
ထွန်စက်	၅					၃၇	
လက်တွန်းထွန်စက်	၃၉						

စက်အမျိုးအစား	ပိုင်ဆိုင်မှု					စက်ကိရိယာ ငှားရမ်းလုပ် ကိုင်နေသော တောင်သူ အရေအတွက်	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
	တစ် ဦး ချင်း ပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်		ရွာပိုင်			
		အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ	အရေ အတွက်	လယ် သမား ဦးရေ		
အစေ့ချ ကိရိယာ							
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေစက်	၁						
ရိတ်သိမ်းစက်							
ခြွေလှေစက်	၁						
ရေစုပ်စက်							
ခြေနင်းရေတင်စက်							
မြက်ရိတ်စက်							
အခြား							

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်လေ့လာတွေ့ရှိရသည်မှာ စက်ကိရိယာများပြားသောကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးမှာ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေရပါသည်။ တောင်သူဦးကြီးများမှာလည်း စက်ကိရိယာများဝယ်ယူရန် အသုံးစရိတ်မြင့်မားသောကြောင့် မဝယ်ယူနိုင်ဘဲ စက်ကိရိယာများကို ဌားရမ်းအသုံးပြုနေရပါကြောင်း တွေ့ရှိနေရပါသည်။

(၅) သီးနှံထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ”ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	သင့်တင့်မျှတ
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	သင့်တင့်မျှတ
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	သင့်အတင့်ရှိ
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန် ဆောင်မှု	ရသည်
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	သီးနှံမျိုးစေ့များရရှိနိုင်သည်
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲ နစ်မြေဩဇာနှင့်အခြား ဂေဟနစ်သွင်းအားစုများ	ဝယ်ယူရနိုင်ပါသည်။

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ဇယား၁၇နှင့်၁၈ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ”ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓါတ် မြေဩဇာနှင့် အခြားဓါတုဗေဒသွင်းအာ းစုများ	ဝယ်ယူရနိုင်သည်။
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	ရနိုင်သည်
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝ န်ဆောင်မှု	မဖြေဆိုပါ
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သ ည်မှု	သီးနှံများကိုရောင်းချနိုင်သည်

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး
ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ သီးနှံများစိုက်ပျိုးရာတွင် ရာသီဥတုအနေအထားမှာ
သင့်လျော်စွာရှိပါသည်။လယ်ယာမြေစိုက်ပျိုးအသုံးပြုရာတွင် လိုအပ်သော မြေဆီ၊ မြေဩဇာဝယ်ယူ
ရန် ချေးငွေများ ထုတ်ချေးမှုမှာ နှောင့်နှေးနေရပါသဖြင့် သီးနှံများဖွံ့ဖြိုးမှု ကြန့်ကြာနေပါသည်။
ထို့အပြင်ဓါတုဆေးဝါးနှင့် ဓါတ်မြေဩဇာများဝယ်ယူရာတွင် ခက်ခဲစွာဝယ်ယူရပါသည်။အထူးသဖြင့်
အလုပ်သမားပေါများသော်လည်း လုပ်ခဈေးနှုန်းပေးမှု နည်းပါးသောကြောင့် လုပ်သားရရှိမှုမှာခက်ခဲ
ကြောင်းကို လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
သဘာဝရေမြေရာသီဥတုအနေ အထား	ရာသီဥတုမမှန်
လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ
စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်
ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင် မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
သီးနှံမျိုးစေ့ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
သဘာဝမြေဆွေး/အော်ဂဲနစ်ပြေ ပြင်ဩဇာနှင့်အခြားအော်ဂဲန စ်သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင်
ဓါတုပိုးသတ်ဆေး၊ဓါတ်မြေဩ	အလွယ်တကူမရနိုင်

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဇာနှင့် အခြားခါတုပေးသွင်းအားရများ ၀း	
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်
နည်းပညာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	လုံးဝမရပါ
သီးနှံဈေးကွက်နှင့်ကုန်သည်မှု	သီးနှံများကိုလွယ်ကူစွာနှင့်ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့်မရောင်းချနိုင်ပါ
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် အဓိကပြဿနာများနှင့် အခက်အခဲများမှာ မြေဩဇာလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ငွေကြေးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ လုပ်သားရှားပါးခြင်း၊ ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါများကျခြင်း၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမမီခြင်း၊ နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲခြင်းများနှင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသော ပြဿနာများ ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၅	၁၅၅
နို့စားနွား		
မြင်း		
ကွဲ		
မြင်း		
လား		
ဆိတ်	၁၃	၁၉၂
သိုး		
ဝက်	၃	၂၅
ကြက်	၁၆	၁၁၉၃
ဘဲ	၁၂	၃၉၆

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နေသော အိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
နွားနောက်		
အခြား		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုစွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
အခြား		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကိုသာတစ်နိုင်ငံတစ်ပိုင် အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ အကြီးစားလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လိုသော်လည်း လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဒေသ၏ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှု၊ နည်းပညာလိုအပ်မှု၊ ငွေအရင်းအနှီးလိုအပ်မှုတို့ကြောင့် အောင်မြင်စွာမွေးမြူနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	မဖြေဆိုပါ
ရေရရှိမှု	မဖြေဆိုပါ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များအသင့်အတင့်ဝယ်ယူရနိုင်
ချေးငွေ	မဖြေဆိုပါ
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	မဖြေဆိုပါ
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မဖြေဆိုပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	မဖြေဆိုပါ
အခြား	
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	ဝယ်ယူရနိုင်ပါသည်

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်
ချေးငွေ	မပြေဆိုပါ
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	မပြေဆိုပါ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	မပြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	မပြေဆိုပါ
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မပြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အခွင့်အလမ်းအားဖြင့် သွင်းအားစုမျိုးမျိုးနှင့် ဝန်ဆောင်မှုနည်းပညာပံ့ပိုးမှု၊ ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု၊ အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာလုံလောက်မှု တို့အား ငါးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများ မရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	မပြေဆိုပါ
ရေရရှိမှု	ရေလုံးဝမရရှိပါ
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ
ချေးငွေ	ချေးငွေလုံးဝမရပါ
သွင်းအားစု ဈေးကွက်	မပြေဆိုပါ
ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်နှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	မပြေဆိုပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	လုံးဝမရှိပါ
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုစွန်မွေးမြူရန်ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထားမကောင်းပါ
ငါး/ပုစွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက်လွယ်ကူစွာချေးငွေမရပါ
ချေးငွေ	လုံးဝချေးငွေမရပါ
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများဝယ်ယူမရပါ
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူမရပါ
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကိုလုံးဝမရောင်းချနိုင်ပါ
ငါးဖမ်းခွင့်ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်

ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။ငါးလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ငါးပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား၂၂နှင့် ၂၃ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက"မဖြေဆိုပါ"ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရှိနိုင်မှု	အသင့်အတင့်
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	အသင့်အတင့်နားလည်သည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	သင့်
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
ဈေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုရရှိခြင်း	မဖြေဆိုပါ
အလုပ်နှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	အသင့်အတင့်
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	မဖြေဆိုပါ

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မီရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးကိုလုပ်ကိုင်လျှက်ရှိသော တောင်သူ

များအား ခိုခိုလှုပ်လှုပ်ကိုင်နေသော လယ်ကူလီလုပ်သားများ အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အလုပ် အကိုင်ရှားပါးမှုကြောင့် အလုပ်လက်မဲ့သူများလည်းရှိနေပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာကုန်သွယ်မှုမှာ လည်းအသိမြင်အားဖြင့် နည်းပါးနေပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အခြေအနေသည်ခက်ခဲနေပါ ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက် အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်ရွေးနိုင်သည်။ဇယား ၂၀နှင့် ၂၁ကို ချတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ”စုသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အားရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး
လယ်ယာသားငါးထွက်ကုန်များကိုရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်မရှိ
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနည်းမလည်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	အလွန်ညံ့
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းမရှိပါ
လျှပ်စစ်မီးရရှိနိုင်ခြင်း	လုံးဝမရပါ
ချေးငွေရရှိနိုင်ခြင်း	ချေးငွေမရပါ
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့်အသေးစား/အလတ်စားစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝမရပါ
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော(သို့မဟုတ်)အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်းမရှိ
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းမရှိ

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာလုပ်သားအင်အားရှားပါးမှုမှာ တစ်နေ့လုပ်ခဝင်ငွေသည် လွန်စွာနည်းပါးနေပါသည်။လုပ်သားများမှာ ကျပန်းအလုပ်ကိုသာ အဓိကထားလုပ်ကိုင်နေပါသည်။ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာအသိပညာမှာ လွန်စွာအားနည်းနေပြီး ကုန်သည်ကြီးများ၏ ဈေးနှုန်းမှတ်ကန်မှုမရှိ ဝယ်ယူသည့်အတိုင်း သီးနှံများကိုရောင်းချပေးနေရပါသည်။လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးမှာ မြေသား

လမ်းဖြစ်သောကြောင့် လွန်စွာဆိုးဝါးနေကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

ဇယား(၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	လူဦးရေ			ပြည်တွင်း			ပြည်ပ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားတစ်ဦး အနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ										
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ										
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ										
	၁၂ လ အထက်										

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အချိန်ကာလအနေအထားအရ ပြည်တွင်း ပြည်ပသို့သွားလာသူနည်းပါး၍ သွားလာသူများမှာ (၁၂)လအထက်သွားလာမှုများကို တွေ့ရပါသည်။ ကျန်(၁၂)လအတွက် သွားလာသူများမှာ မိမိဒေသတွင် ပုံမှန်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းရှားပါးခြင်း မြေယာ ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသူများဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၂) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးကိစ္စများကြောင့် (Social Protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင်(သို့မဟုတ်)အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	၂

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏အဓိက အကြောင်း အရင်းမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေးအဆင်ပြေမှု၊ ကျန်းမာရေးအတွက်ငွေကြေးချို့တဲ့မှုများကြောင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများရှာဖွေရန် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း

ဖြစ်ကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ-၃) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ ပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစု ပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်				
ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ					
- ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)					
- ဘဏ်					
- လူကြံ့ဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း					

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပြောင်းရွှေ့သွားလာရသည့် အကြောင်းအရင်းမှာ မိသားစုစားဝတ်နေရေးအတွက် ဝန်းစာဖူလုံမှုမရှိခြင်း ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးအတွက် ငွေကြေးချို့တဲ့မှုများကြောင့်ဝင်ငွေအခွင့်အခမ်းများရှာဖွေရန် ရွှေပြောင်းသွားလာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံးတစ်ခုကိုသာဖော်ပြရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည်(မြို့/ရွာ)	သုံးခွမြို့မဈေး	မြို့မဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)(အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၅ မိုင်	၀ မိုင် မှ ၅ မိုင်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ကား/ထော်လာဂျီ	ကား/ထော်လာဂျီ
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်မှု(အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန်(ကုန်စိမ်း၊ကုန်ခြောက်)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်)
ဈေးအခြေခံအဆောက်အအုံ	ညံ့	ညံ့
ဝန်ဆောင်မှု	ညံ့	ညံ့

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။

။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြို့နှင့်နီးသောကြောင့် ဈေးနှင့် အလှမ်းမဝေး

(င) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမ ည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရှိ အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (စိုက်ပျိုးရေး ဘဏ်)	ကာလလတ် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း	၁ မှ ၂%	မလိုပါ	ရှိသည်
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေ ငွေ	၃-၆ လအတွင်း	၁ မှ ၂%	မလိုပါ	ရှိသည်
ပုဂ္ဂလိက အသေး စား ချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ					
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု /ငွေချေးအစီအစ ဉ်					
ငွေချေးပေးသူ အပေါင်ဆိုင်					
မိတ်ဆွေနှင့် ဆွေမျိုးများ	ကာလလတ် ချေးငွေ	၃-၆ လအတွင်း	၅ မှ ၁၀%	လိုအပ်သ ည်	ရှိသည်
အခြား					

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး
ဝန်ဆောင်မှု ပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များမှာ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအတွက် ဘဏ်ချေးငွေ
များမှာ အတိုးနှုန်းနည်းပါးစွာဖြင့် ရရှိသော်လည်းလုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်မှုများကိုသာ အဓိကထားဆောင်
ရွက်မှု အချိန်အခါဖြင့် ချေးယူမှုများကြောင့် ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှု အားနည်းသည်ကို လေ့လာ တွေ့
ရှိရပါသည်။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ ရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့်
အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့်

အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု(အခက်အခဲ"ရှိ"ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေဆိုရန်"မရှိ"ဟုဖြေဆိုထားပါကဖြေရန်မလို)
မြေဆီညှဉ်စာ အခြေအနေ	ရှိ	လတ်
အပင်မျိုးစိတ်များ	မရှိ	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	မရှိ	
ရေရင်းမြစ်	ရှိ	လတ်
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ	လတ်
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ	လတ်
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	မရှိ	

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြေဆီညှဉ်စာအခြေအနေမှာ အသင့်တင့်မျှတစွာရှိနေသော်လည်း နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမှာ အားနည်းနေပါသည်။ ဖျက်ပိုးများကိုလည်း ကောင်းစွာထိန်းချုပ်နိုင်မှုမရှိပါ။ဖျက်ပိုးများကိုကာကွယ်ရန်နည်းပညာများလိုအပ်နေပါသည်။ ငါးမျိုးကွဲများနှင့် အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများကို အနည်းငယ်မျှသာ လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ယေး (၃၀) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ			
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူ	၄၅၇	၄၈၇	၉၄၄
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ	၁၂၈	၉၃	၂၂၁
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ	၄၇	၅၁	၉၈
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်အဆင့်ရှိသူဦးရေ	၁၂	၄၀	၅၂

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာရေးတတ်မြောက်မှု အခြေအနေမှာ နည်းပါးပြီး ရှေးလူကြီးများမှာ စီးပွားရေးအရ မူလတန်းအဆင့်၊ တစ်ပိုင်းတစဖြင့် ကျောင်းမတက်နိုင်သူများ အနည်းငယ်ရှိပြီး၊ မူလတန်းအဆင့်ပြီးဆုံးသူများပြားနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အလယ်တန်းအဆင့်၊ အထက်တန်းအဆင့်၊ တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆု်သူများ နည်းပါးနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း၊ တက္ကသိုလ်မှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကြောင့် မထားဖြစ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၅၀	၄၆	၉၆
အလယ်တန်း	၃၁	၂၃	၅၄
အထက်တန်း	၆	၁၂	၁၈
တက္ကသိုလ် / ကောလိပ်	၂	၁၂	၁၄

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

ကျောင်း၏အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အိမ်သာများမှာ ကောင်းမွန်စွာမရှိပါ။ ကျောင်းတွင် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုမှာ မရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စာမတက်သူ ပပျောက်ရေးနှင့် ပညာတက်မြှောက်ရေးကို အလေးထား၍ ကျောင်းနေအရွယ် ကလေးများ ကျောင်းတက်နိုင်ရေးတို့ကို နိုင်ငံတော်မှ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသလို မူလတန်းအဆင့်မှ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားအဆင့်သို့ ကျောင်းဖွင့်ချိန် ကာလမှစ၍ ကျောင်းပိတ်ချိန်ကာလအထိ အရှိန်အဟုန်ဖြင့်စွာ ကျောင်းတက်နှုန်း ကောင်းမွန်လျက်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	(၁)	(၂)	(၃)
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း ☒ မူလတန်း ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလတန်း ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐	မူလတန်း ☐ မူလတန်း ☐ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း ☐ အထက်တန်း(ခွဲ) ☐ အထက်တန်း ☐
ခ။ ရွာမှ အကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☒ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ၂၀ မိုင် အထက်	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ၂၀ မိုင် အထက်	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ၁၅ မိုင်မှ ၂၀ မိုင် ၂၀ မိုင် အထက်
ဂ။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☒ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐	ခြေလျင် ☐ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☐ ကား ☐
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ အရွယ်အစား ကြမ်းခင်းစရိယာ(စတုရန်းပေ)			

င။ အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကောင်းသင့်	ကောင်းသင့်	ကောင်းသင့်
စ။ ကျောင်းသုံး ပရိဘောဂ လုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည် မလုံလောက်ပါ	လုံလောက်မှုရှိသည် မလုံလောက်ပါ	လုံလောက်မှုရှိသည် မလုံလောက်ပါ
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်းသင့် ညံ့ မရှိ	ကောင်းသင့် ညံ့ မရှိ	ကောင်းသင့် ညံ့ မရှိ
ဇ။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည် တိုက်ကျွေးမှုမရှိပါ
ဈ။ ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း	ကျား မ ပေါင်း
အစိုးရခန့်	၁ ၃ ၄		
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာရေးနှင့်ပတ်သက်လို့ ကျောင်းဆောင်မှာ အလွန်ကောင်းပါသည်။ ကျောင်းသားများမှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲမှုကြောင့် ခြေလျင်ဘဲ သွားတက်ရ ပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ယေး (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	လုံလောက် ☒ မလုံလောက် ☐
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ☒ ၄၀: ၁ အထက် ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☒ လတ် ☐ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက် ☐ မလုံလောက် ☒
ဆင်းရဲသော မိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ် မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ☐
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများ လက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☒ နည်း ☐
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများမှာ ကလေးများ ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ဆရာ/မများမလုံလောက်ခြင်း၊ မိဘများနှင့် အသင်းအဖွဲ့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုမရှိခြင်း၊ စီးပွားရေးနှင့်စားဝတ်နေရေးမှာ ခက်ခဲမှုများပြားနေသောကြောင့် မူလတန်းအောင်ပြီး အလယ်တန်းအဆင့်သို့ တက်ရောက်မှုမရှိသည့် ကျောင်းသားရှိပါကြောင်းလေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသောရောဂါများ

စဉ်	ရောဂါ	ပုံနှိပ်/ဖြစ်ပွားမှု		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှော	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၃	ငှက်ဖျား	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၆	တီဘီ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၇	ဆီးချို	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၈	သွေးတိုး	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ ဇီ)	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့် ☐	နိမ့် ☒	မရှိ ☐
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့် ☐	နိမ့် ☐	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသော ရောဂါအခြေအနေမှာအနည်းငယ်သာ တွေ့ရှိရပါသည်။မိုးဦးကာလတွင် အစားအစာများကြောင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါဖြစ်တတ်ပြီး သွေးလွန် တုပ်ကွေး၊တီဘီရောဂါများလည်း အနည်းငယ်တွေ့ရှိရပါသည်။အခြားကူးစက်ရောဂါများကိုမတွေ့ရှိပါကြောင်း၊ ကလေးများအတွက် အာဟာရတိုက်ကျွေးမှုနှင့် ကျန်းမာရေးဗဟုသုတများလည်း လိုအပ်နေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၈-၂) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ		✓
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ		✓
၃	ပိုလီယိုရောဂါ		✓
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)		✓
၅	ဝက်သက်ရောဂါ		✓
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံမှု	✓	
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု (အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)		✓
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်		✓

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော(၁၂)လအတွင်းကာကွယ်ဆေးထိုးခဲ့မှုမှာ ကျန်းမာရေးဌာန၏ တာဝန်ကျပ်တည်းမှုများသည်ညွှန်ကြားချက်များအရ တိကျစွာဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် လုံလောက်မှု
ကျေးလက် ကျန်းမာရေးဌာန/ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☒ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
တိုက်နယ်ရုံ ညောင်လန်းကုန်း	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☒ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☒
မြို့နယ် ဆေးရုံ သုံးခွ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☒ ၁၀ မိုင် အထက် ☐	ရှိ ☒ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်ရှိသည် ☐ ရွာတွင် (သို့) ရွာအနီးအနားတွင် ဆေးဆိုင်မရှိပါ ☒	ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားသည် ☐ ဆေးဆိုင်တွင်ဆေးဝါးများကိုစနစ်တကျသိုလှောင်ထားခြင်းမရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိ၍ ကျန်းမာရေးအတွက် (၅) မိုင်လောက်ရှိသည်။ညောင်လန်းကုန်းကျေးရွာသို့သွားရောက်ကုသရပါသည်။ ကျန်းမာရေးရောဂါကြီးလျှင် (၁၀)မိုင်လောက် ရှိသည့် သုံးခွမြို့ပေါ်သို့ သွားရောက်ကုသရပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) ရေနံ ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(ဈ-၁) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေ ရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စစ်သပ်စစ်ဆေး	ရေအရည်အသွေး	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု
----------------	-------------	------------------------------------	-------------	---

	အိမ်ထောင်စု	ထားမှု		အခြေအနေ
ရေတွင်း		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
အဝီစိတွင်း/စက်တပ်		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	နွေ ☒ မိုး ☐ ဆောင်း ☒
အဝီစိတွင်း/တုံကင်		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မိုးရေသိုလှောင်ကန်		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐
ရေကန်		ရှိ ☒ မရှိ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐	နွေ ☒ မိုး ☒ ဆောင်း ☒
စိမ့်စမ်းရေ		ရှိ ☐ မရှိ ☒	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	နွေ ☐ မိုး ☐ ဆောင်း ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု၊

အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအတွက် ကျေးရွာ၏ သုံးရေမှာ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်း လုံလောက်မှုရှိပါသော်လည်း ကျန်းမာရေးအတွက် ပတ်သက်၍ ခြံစည်းရိုးမရှိခြင်း၊ ရေစက်မရှိခြင်းပါ။ တစ်ခါတစ်ရံနေရာသီရောက်လျှင် သောက်သုံးရေမှာ လုံလောက်မှု မရှိပါကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ-၂) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာအမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၄၀၀
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ပ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု၊ (၂)

ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေအများစုမှာ ယင်လုံအိမ်သာများကိုသာ သုံးစွဲကြပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(ည) ကျား - မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား - မ ရေးရာ

စဉ်	ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီး ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ	ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများ မှ မှန်ကန်သည်ဟုယူဆသော တစ်ခုကိုရွေးပေး
-----	--	---

		ပါရန်	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ ခေါင်းဆောင်မှု	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	ရှိ ☐	မရှိ ☒
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှု	ရှိ ☒	မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မီရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာ၏ အုပ်ချုပ်မှုအပိုင်းတွင် ပါဝင်မှုမရှိပါ။ လွန်ခဲ့သော နှစ်များစွာအတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ၊ အမျိုးသမီးများအား သံသယ ဖြစ်ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ တစ်စုံတရာမရှိခဲ့ပါ။ ရှိခဲ့ပါလျှင် မည်ကဲ့သို့ တိုင်ကြားရမည်ကို သိရှိ သဘောပေါက်ကြပါသည်။

(၉) အခြေခံအဆောက်အအုံများ အခြေအနေ

(၉-၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုးအစား	အရှည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁ ☒ ၂ ☒ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆လမှ ၁ နှစ် ☒ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☒ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☐ ၅ နှစ်အထက် ☒	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက် ☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁ ☒ ၂ ☐ ၃ ☐ ၄ ☐ ၅ ☐	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆လမှ ၁ နှစ် ☐ ၂ နှစ်မှ ၅ နှစ် ☒ ၅ နှစ်အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ် ☐ ပတ်လုံး ☒	၀-၁ မိုင် ☐ ၁-၅ မိုင် ☐ ၅-၁၀ မိုင် ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ကျောင်းခင်းလမ်းဖြစ်သောကြောင့် လမ်းတည်ဆောက်မှုများမှာ ကြာမြင့်သည့်အတွက် ပျက်စီးနေပါသည်။ရွာချင်းဆက်လမ်းသည်လည်း မြေသားလမ်းဖြစ်သောကြောင့် မိုးရာသီတွင် အခွန်ဆိုးဝါးပါသဖြင့် လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ ရောင်းဝယ်ရေးကိစ္စများအတွက် အလွန်ခက်ခဲရှိနေပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ

တံတားအမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀မှ၁၀၀ နှစ် ☐ ၁၀၀မှ ၂၀၀ နှစ် ☐ ၂၀၀အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ကွန်ကရစ်တံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐	၆၀မှ၁၀၀ နှစ် ☐ ၁၀၀မှ ၂၀၀ နှစ် ☐ ၂၀၀အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
သစ်သားတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆၀မှ၁၀၀ နှစ် ☐ ၁၀၀မှ ၂၀၀ နှစ် ☐ ၂၀၀အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
ကြိုးတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐		ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ဝါတံတား		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒	၆၀မှ၁၀၀ နှစ် ☐ ၁၀၀မှ ၂၀၀ နှစ် ☒ ၂၀၀အထက် ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☒
ရေပြွန်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐		ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ရေကျော်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐		ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာရှိ တံတားအခြေအနေမှည့် ဝါးတံတားဖြစ်ပါသည်။စက်ဘီးနှင့်ဆိုင်ကယ် သွားလာဖို့အတွက် ရည်စူးတည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သွားလာလို့ အန္တရာယ်ရှိပါကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရပါသည်။

(၆-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး(မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀ မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☐	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာမှ သုံးစွဲမြို့သို့ ရေလမ်းကုန်းလမ်း (၂)မျိုးလုံးသွားလာလို့ရပါသည်။

ရေလမ်းတွင် ပွင့်လင်းရာသီများမှာပင်သွားလာလို့ ရပါသည်။

(၆-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဗန်	စက် လှေ	စက် ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်	ထော် လာဂျီ	ကား	မြင်း လှည်း	ခွား လှည်း
အရေအတွက်			၁၂၉	၁၆၈	၁				

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် စက်ဘီးနှင့်ဆိုင်ကယ်ကိုသာ အများဆုံးအသုံးပြုနေရပါသည်။ ကျောင်းသားအများစုမှာ ရွာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းမရှိပါသဖြင့် ၃ မိုင် ခန့်ဝေးသော ရွာသို့ကျောင်းသွားတက်ရာတွင် စက်ဘီး/ဆိုင်ကယ်များကို အများဆုံးအသုံးပြုကြပါသည်။

(၆) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင် စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
----------	-----------------	--------------------------	---------

မဟာဓာတ်အားလိုင်း	၁၂	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဆိုလာစနစ်	၂၀၈	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☒ မရှိ ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၆	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
စီစလောင်စာ		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
အမျိုးအမည်ခွဲခြားဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐
လျှပ်စစ်မီးအသုံးမပြုနိုင်သော	၁၈၁	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို ☐	ရှိ ☐ မရှိ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မီရပ်ဖ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ တရွာလုံး ဆိုလာစနစ်ဘဲ အသုံးပြုနေရပါသည်။ မဟာဓာတ်အားလိုင်း မရှိသေးပါ။

အချိန်ကြာလာသည်အမျှ ဆိုလာစနစ်သည် ရာသီဥတုကြောင့် မီးသုံးစွဲမှု ခက်ခဲနေရပါသည်။

(၃) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုဟ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၄၁၁	၂၂	၁၆၇	၁

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်များ မိုးလေဝသမန်တိုင်းသတင်း၊ ရေကြီးရေလျှံသတင်းစသည်များကို အချိန်နှင့်တပြေးညီသိရှိနိုင်ရန်အတွက် ရေဒီယို၊ တီဗွီတို့သိရှိနိုင်ပြီး၊ ပြည်သူတို့၏ ကြုံတွေ့ရသော ကိစ္စများကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများသို့ ပေးပို့ရန်အတွက် ဖုန်းအဆက်အသွယ်ဖြင့် ပေးပို့ရန်အတွက် ဖုန်းလိုင်းများမှာ အလွန်ကောင်းမွန်ပါသည်။

(၅) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အပန်းဖြေရန်နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☒ သင့် ☐ ညံ့ ☐
အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများရှိခြင်း	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း ☐ သင့် ☒ ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☒
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်းတွင် ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း ☒ များ ☐

စိတ်ဝင်စားရာများကိုမိမိကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့်နေရာများ၊ လူငယ်ရိပ်သာများ၊ စာကြည့်တိုက်များ စသည်တို့တွင် ဝင်ရောက် လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
--	--

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် ကျေးရွာ၏ ရပ်ရေးရွာရေးများတွင် အားတက်သရော ဝင်ရောက်ကြသည်။ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးမှာလည်း တက်နိုင်သလောက် လက်ဆင့်ကမ်းထိန်းသိမ်း ကြပါသည်။ မေယဉ်ကျေးမှုသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ထားခြင်းမရှိပါ။ စာအုပ်စာပေများကိုဖက်ချင်စိတ်ရှိသော်လည်း စာကြည့်တိုက်မရှိသေးပါ။ ဘောလုံးကစားကွင်းမရှိသော်လည်း ချောင်းစပ်မြေလွတ်လပ်လေးပေါ်တွင် အားလပ် နံနံများ၌ ဘောလုံးကန် ဆော့ကစားခြင်းများရှိကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(က-၁) လုံခြုံရေးဆိုင် ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ ကြေးနန်းလိုင်း၊ အင်တာနက်လိုင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ ရေဒီယိုလိုင်းစသော ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြု အဆောက်အအုံများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမီမှု	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐
မုခင်းများကာကွယ်တားဆီး လျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများ မှ ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☒ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင်လူထုအခြေပြုကြက်ခြေနီအသင်းများလည်း မရှိသေးပါ။ လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရရှိသေးပါ။ ရွာနှင့် ၀ မိုင်မှ ၁ မိုင် အကွာအဝေးရှိသော ညောင်လန်းကုန်းရဲစခန်းသို့ လက်လှမ်းမီကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(က-၂) မုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

မုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	လူကုန်ကူးမှု	ဦးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☐
	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒	မရှိ ☒

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ဖောလုံး ၄ သံကြိုးရှိ ရွာမှာ တယ်လီဖုန်းတာဝါ တိုင်များ
ရှိ၍ တယ်လီဖုန်းလိုင်း အဆင်ပြေပါသည်။ ရွာနှင့် ၆ မိုင်အကွာ ညောင်လန်းကုန်းရွာမှာ ရဲစခန်းလက်လှမ်းမီ
ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။